

[Jonas Mekas: „Iš dalies esu Don Kichotas, nes man nesvarbu niekas, kas visuomenei šiuo metu rūpi“ | Kultūra | 15min.lt](#)

„Gyventi 95 metus ir dar būti maždaug tokiam, koks aš esu, yra normalu“, – beveik prieš metus Londono knygų mugėje 15min žurnalistui sakė Jonas Mekas. Kalbant su šiuo avangardinio kino pradininku Londone nesunku buvo įsitikinti tuo, kad menininkas tuomet galvojo ne apie praeitį ir garbų savo amžių, o apie darbus, kuriuos dar turi nudirbti. Filmai, knygos, kiti kūrybiniai planai, susitikimai įvairiuose žemynuose – atrodytų, kad laiko diktatas J.Mekui negaliojo. „Aš dirbu visą laiką“, – 2018 metų balandį sakė J.Mekas.

– Kalbamės su jumis Londone, o ne Vilniuje. Lietuvoje jūs jau kurį laiką nesilankote, didžiąją dalį laiko leidžiate Niujorke. Ar dar palaikote ryšius su Lietuva?

– Labai mažai ryšių su Lietuva turiu. Aš esu užsiėmęs ten, kur esu. Esu labai sėslus – kur apsistoju, kur įleidžiu šaknis, įsiveliu į tiek darbų, kad niekam kitam nelieka laiko.

Man kartais sako – gal važiuok pagyventi į Lietuvą? Kaip aš galiu išduoti viską ir išvažiuoti? Juk turiu tiek daug darbų su tiek daug žmonių. Kai kurios atsakomybės yra nedidelės, bet yra ir didelių atsakomybių. Negaliu staiga pasakyti: „Goodbye!“ O Lietuvoje neturiu jokių pareigų.

– Bet galbūt bent jau sekate tai, kas vyksta Lietuvoje?

– Nelengva tai sekti. Negaunu spaudos, negaunu filmų, negaunu knygų, tad nežinau, kas ten dedasi. Mane dažniausiai aplanko studentai – jauni lietuviai, naujoji karta. Kai kurie jų studijuoja Niujorke, kai kurie pravažiuodami sustoja. Tad aš bendrauju tik su naujausia Lietuvos karta.

– Ką jums apskritai reiškia tėvynė? Ar jums svarbus ryšys su ja?

– Išvažiavau iš Lietuvos, kai man buvo maždaug 20 metų, buvau jau subrendęs jaunas žmogus – tad visą Lietuvą turiu savo viduje. Ne tik visą dabartinę Lietuvą, tai eina iki Simono Daukanto ir toliau – tiek, kiek galiu prisiminti.

– Tad fizinis ryšys jums visiškai nebūtinus?

– Ne, nebūtinus. Gali gyventi bet kur ir būti lietuvis. Negali išbėgti, negali pabėgti. Gimei, užaugai ten, ir tai net lemia, kaip žiūri į gamtą, į žmones. Žinoma, augi, eini per gyvenimo stadijas – aš esu perėjęs gal per dešimt stadijų – kiekviena stadija ką nors vis prideda prie tavęs. Taip ir augi, pasidarai platesnis, gilesnis.

<...>